

نگاه

برجام و مصوبه اخیر سنای آمریکا

رضا حقیقی - کارشناس روابط بین‌الملل

● تصویب طرح ضدایرانی اخیر در سنای آمریکا با عنوان «مقابله با فعالیت‌های بی‌ثبات‌ساز ایران ۲۰۱۷» (کد S722)، این روزها محملی برای بیان نقدهای غیرمنصفانه و هجومه دوباره برخی جریانات سیاسی علیه برجام شده است. فارغ از اینکه درصورت تبدیل‌شدن طرح مذکور به قانون، بسته تحریمی مربوطه تا چه حد می‌تواند در روند اجرای توافق هسته‌ای اخلال ایجاد کرده یا به اصرار مخالفان برجام، ناقض آن باشد (که قطعاً این موضوع نیاز به بررسی‌های دقیق کارشناسی دارد)، لازم است قبل از هر چیز، ماهیت و کارویژه برجام و دستاوردهای آن تا به امروز مورد ارزیابی واقع‌بینانه قرار گیرد.

براساس آنچه در «دیپاچه» برنامه جامع اقدام مشترک آمده و مجدداً در «بند پنجم بخش مقدمه و مفاد عمومی» آن مورد تأکید قرار گرفته است، توافق هسته‌ای باید منجر به لغو فراگیر تمامی تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل و تحریم‌های چندجانبه و ملی «مرتبط با برنامه هسته‌ای ایران» شود. بنابراین در وهله نخست باید گفت: انتظار اینکه برجام ظرفیت رفع تحریم‌های غیرهسته‌ای را داشته و بنابراین از این زاویه مورد هجومه واقع شود، به دور از انصاف بوده و کاملاً غیرمنطقی است. از طرفی نیم‌نگاهی به بخش‌هایی از مفاد توافق در بخش «تحریم‌ها» در قالب تعهدات «اتحادیه اروپا» (به‌عنوان مثال مفاد بند ۱۹) و تعهدات ایالات متحده (مثلاً مفاد بند ۲۱) و سنجش میزان تحقق آنها در صحنه عمل نشان می‌دهد: برجام در جهت کشودن بسیاری از گره‌های اقتصادی و سیاسی ناشی از اعمال تحریم‌های ظالمانه موفق بوده و بدون اغراق تلاش دیپلمات‌ها و تیم مذاکره‌کننده کشورمان در به‌ثمررساندن آن ستودنی است. رفع موانع صادرات نفت خام و فرآورده‌های نفتی و الغای تلاش‌ها برای کاهش تدریجی صادرات نفت، حل‌وفصل مشکلات مربوط به ارائه خدمات بیمه و بیمه‌های اتکایی (reinsurance)، مرتفع‌کردن اقدامات محدودکننده سرمایه‌گذاری خارجی، صادرات و مبادله طلا، فلزات گرانبها و مسکوکات، فروش هواپیماهای مسافربری و تجاری و قطعات و خدمات مربوطه (بند ۲۲)، تجهیزات و خدمات مربوط به کشتی‌رانی و دریایی، خدمات فرودگاهی، نقل و انتقالات مالی، خدمات پیام‌رسانی مالی (سوئیفت)، بانکی و ده‌ها مورد دیگر، به‌وضوح حاکی از آن است که برنامه جامع اقدام مشترک در برآورده‌کردن خواسته‌ها و احقاق حقوق ملت ایران بسیار راهگشا بوده است. در یک فقره و به‌عنوان مثال، صادرات نفت خام کشور، هم‌اکنون و در دوران پسابرجام به حدود دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز رسیده و کماکان درحال پیمودن روند افزایشی خود است درحالی‌که تاوأم مسیر ناگوار تحریم‌ها تا به امروز می‌توانست میزان صادرات نفت خام را به ۴۵۰ هزار بشکه در روز و بلکه کمتر از آن تنزل داده و به معنای واقعی بحران‌آفرین باشد. از مصادیق عینی اقتصادی و پاره‌ای از جزئیات رفع تحریم‌ها که بگذریم، لغو هفت قطع‌نامه شورای امنیت سازمان ملل که در یک بازه زمانی ۹ساله درخصوص برنامه هسته‌ای کشورمان صادر شده بود و جایگزینی آن با قطع‌نامه مؤید برجام (۲۳۳۱)، (موضوع بند ۱۸ توافق هسته‌ای) و نیز لغو ۵ فرمان اجرایی محدودکننده رئیس‌جمهوری ایالات متحده در آن واحد (موضوع تبصره ۱۹ بند ۲۱ توافق هسته‌ای) ازسوی مذاکره‌کنندگان ما نکته قابل تأملی است. افزون بر موارد پیش‌گفته، توجه به موارد ذیل در رابطه با کلیت برجام، اقدامات مخرب دولتمردان کنونی کاخ سفید و واکنش مناسب به آنها حائز اهمیت است:

۱- برجام به‌عنوان یک توافق چندجانبه

آیت‌الله خامنه‌ای، مقام معظم رهبری، عصر چهارشنبه در نشست‌ی با صدها نفر از استادان، اعضای هیئت‌های علمی، پژوهشگران و نخبگان دانشگاهی که بیش از دو ساعت به طول انجامید، با تشریح نقش بی‌بدیل استادان دانشگاه‌ها در پرورش دانشجویان و شکل‌دهی به جایگاه ایران در جهان بسیار پرمسئله و پرتحول آینده، روز جهانی قدس را بسیار مهم خواندند و تأکید کردند: «این روز گرامی، صرفاً اعلام حمایت از یک ملت مظلوم نیست، بلکه نماد مبارزه با استکبار و سلطه‌گران جهانی است».

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار با اشاره به درپیش‌بودن روز جهانی قدس، افزودند: «بزرگداشت روز قدس صرفاً به معنای دفاع از یک ملت مظلوم که از میهن و خانه خود رانده شده نیست، بلکه امروز دفاع از فلسطین، دفاع از حقیقتی بسیار گسترده‌تر از مسئله فلسطین است».

ایشان تأکید کردند: «امروز مبارزه با رژیم صهیونیستی، مبارزه با استکبار و نظام سلطه است و به همین علت، سیاست‌مداران آمریکا از این حرکت، احساس ضربه و دشمنی می‌کند».

مقام معظم رهبری سپس موضوع اصلی سخنان خود در این دیدار را تبیین «مسئولیت معلمی و استادی» خواندند و افزودند: استادی که «مبث‌اندیش، متعصب، امیدوار، معتقد و مبنایی دینی و اصالت‌های میهنی و مسائل انقلابی» و برخوردار از «احساس مسئولیت و عزم و نیت قاطع برای اقدام» باشد، می‌تواند در وادارکردن دانشجو به فکر و حرکت، نقش کم‌نظیر و بی‌بدیلی داشته باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: «در مقابل، اگر نگاه استاد به بیرون از مرزها باشد و اعتقادی به کشور و مفاهیم رایج و معتبر هویتی نداشته باشد، دانشجویانی با همان نگاه فاسد تربیت می‌کند که این تجربه بسیار تلخ در دوره پهلوی در کشور به وجود آمد و انقلاب اسلامی در واقع کشور را از سر کار آمدن آن نسل که از همه اصالت‌های دینی و ملی کاملاً تهی بود، نجات داد».

ایشان، دانشگاه در شکل کنونی آن را «مرکز علم، نوآوری و اثرگذاری بر جامعه و کشور» دانستند و خاطرنشان کردند: «از روزی که دانشگاه در ایران تأسیس شد، عوامل سلطه‌گر تلاش کردند از تحقق یک حرکت علمی متناسب با استعداد ایرانی و بروز نوآوری جلوگیری کنند و همچنین اثرگذاری دانشگاه بر جامعه را از طریق دستگاه‌های امنیتی و فرهنگی وابسته، مدیریت نمایند».

علم، نوآوری و اثرگذاری بر جامعه و کشور» دانستند و خاطرنشان کردند: «از روزی که دانشگاه در ایران تأسیس شد، عوامل سلطه‌گر تلاش کردند از تحقق یک حرکت علمی متناسب با استعداد ایرانی و بروز نوآوری جلوگیری کنند و همچنین اثرگذاری دانشگاه بر جامعه را از طریق دستگاه‌های امنیتی و فرهنگی وابسته، مدیریت نمایند».

۱- برجام به‌عنوان یک توافق چندجانبه

بین‌المللی دستاورد تلاش‌های دیپلمات‌های کشورمان در مقابل نمایندگان شش قدرت بزرگ جهانی و اتحادیه اروپا است که مستظهر به سازوکار مصوبات الزام‌آور شورای امنیت سازمان ملل و برخورداری از اهرم‌های آن هستند. انصاف باید داد در چنین شرایط نامتقارنی، توافق هسته‌ای و مفاد آن یک پیروزی برای ملت ایران تلقی می‌شود. ممکن است انتقاداتی بر قسمت‌هایی از توافق در بخش اقدامات محدودکننده فعالیت‌های هسته‌ای، مکانیسم حل‌وفصل اختلافات و... وارد باشد (اگرچه به زعم نگارنده بخش‌های زیادی از توافق نظیر بند ۲۴ در ملزم‌کردن طرف مقابل به اجرای تعهدات خویش، در نوع خود محکم و مؤثر هستند)، اما جریاناتی که توافق را به زیر تیغ نقد غیرمنصفانه برده و درصدد تخریب آن هستند، در مقام پاسخ‌گویی هیچ «الترناتیو» را در شرایط بسیار دشواری که در آن برجام به امضا رسید، برای ارائه ندارند و سخنی از محدودیت فضای مانور و ابزارهای اجرایی متقابل ما در آن زمان بر زبان نمی‌رانند! فراموش نکنیم وضعیت اقتصادی کشور، صادرات نفت، معیشت مردم و اوضاع دارو و... در زمان انجام گف‌وگوها چگونه بود و واقعاً چه گزینه‌ای مطلوب‌تری فراوری ما قرار داشت؟!

ادامه در صفحه ۱۹

سیاست

مقام معظم رهبری در دیدار استادان دانشگاه‌ها:

جوانان را انقلابی، کارآمد و قدرشناس استقلال کشور بار بیاورید

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری

دهد.ایشان هشدار دادند: «در غیر این صورت کشورمان دوباره مانند دوران مشروطه تا قبل از انقلاب، وارد دالان تاریک و طولانی تحقیر و وابستگی خواهد شد».

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، وابستگی در اندیشه و عمل را عاملی بسیار منفی برشمردند و افزودند: «جوان امروز برای مواجهه با قضایای مهم و عجیب دهه‌های آینده، باید «آگاه، کارآمد،

کاربلد، دارای اعتمادبه‌نفس و برخوردار از روحیه مقاوم» باشد و ضمن افتخار به هویت ملی خود، آگاه باشد که منافع ملی حقیقی، منافعی است که با هویت ملی در تعارض یا ناسازگاری نباشد. ایشان، به‌دنیاآمدن و پرورش جوانان امروز را در ایران‌یی که به قدرت‌های جهان هیچ‌گونه وابستگی ندارد، موجب عدم درک کافی از اهمیت استقلال دانستند و به استادان دانشگاه گفتند: «جوانان را قدرشناس استقلال کشور بار بیاورید».

مقام معظم رهبری پس از تبیین اهمیت نقش استادان در تربیت صحیح جوانان، به عرصه دوم نقش‌آفرینی استادان دانشگاه‌ها یعنی «تأثیرگذاری در محیط بیرون از دانشگاه» پرداختند.

ایشان با اشاره به سخنان چند نفر از استادان در این دیدار، گفتند: «مهم این است که این‌گونه افکار و دیدگاه‌ها به گوش مراکز تصمیم‌گیری برسد و در اتخاذ تصمیمات صحیح، مؤثر افتد».

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، آسیب‌شناسی و گره‌گشایی از تلاش‌ها و فعالیت‌هایی را که در سطح کشور به نتیجه مطلوب نمی‌رسد، از دیگر زمینه‌های نقش‌آفرینی استادان دانشگاه‌ها دانستند.

ایشان با ذکر چند مثال دراین‌باره افزودند: «اقتصاد مقاومتی» را همه تأیید می‌کنند و برای آن، کمیسیون و کمیته تشکیل می‌دهند؛ اما کار پیش نمی‌رود که این مشکل نشان‌دهنده وجود یک گره علمی است و شناسایی و بازکردن آن، کار استادان دانشگاه است.

«به‌نتیجه‌نرسیدن تلاش‌ها برای ایجاد اشتغال در دولت‌های قبلی و فعلی»، «عدم پیشرفت محسوس اجرای اصل ۴۴»، «ریشه‌یابی اینکه چرا نقدینگی عظیم کشور در خدمت تولید و پیشرفت نیست»، «اشکالات نظام بانکی و کافی‌نبودن نتیجه تلاش‌ها برای تحقق عدالت اجتماعی» از دیگر مواردی بود که مقام معظم رهبری، استادان دانشگاه را به آسیب‌شناسی و گره‌گشایی آنها توصیه کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، «کمک به مدیریت کلان کشور» را از دیگر عرصه‌های نقش‌آفرینی دانشگاهیان برشمردند و افزودند: «ویروسی‌شدن نرم‌افزار مدیریت کلان کشور به دست دشمنان از جمله مسائلی است که همه کارها را دچار اخلال خواهد کرد و برای جلوگیری از بروز این مشکل باید از ظرفیت دانشگاهیان استفاده کرد».

مقام معظم رهبری، تبیین موضوعات مختلف را از دیگر انتظارات خود از استادان دانشگاه‌ها خواندند. ایشان با تشکر از یکی از سخنرانان دیدار که درباره ابعاد «سند ۲۰۳۰» سخن گفت، افزودند: «این مسئله بسیار مهم و خطرناکی است که برخی‌ها در پشت ویتترین مراکز مختلف سازمان ملل از جمله یونسکو، در حال ایجاد یک منظومه فکری، علمی، فرهنگی و عملی برای همه ملت‌ها هستند تا همه جهانیان، آن‌گونه که آنها می‌خواهند، فکر و عمل کنند».

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: «سند ۲۰۳۰ جزئی از سند بالادستی سازمان ملل یعنی «سند توسعه پایدار» است که سلطه‌گران جهانی در حرکتی معیوب و غلط می‌خواهند همه ملت‌ها را در چارچوب آن کنترل کنند؛ اما آنها به چه حقی درباره عقاید، سنت‌ها و فرهنگ دیگر ملت‌ها تصمیم می‌گیرند؟ اینها واقعیاتی است که استادان دانشگاه‌ها باید برای جامعه تبیین کنند».

مقام معظم رهبری خاطرنشان کردند: «اینکه برخی می‌گویند این اسناد الزام‌آور نیست، نوعی سطحی‌نگری است، چراکه همه اجزای این اسناد در واقع الزام‌آور است و اگر محقق نشود، موجب نوعی عکس‌العمل آنها خواهد شد».

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان این بخش

- دکتر سیدحسن قدسی‌پور ، استاد دانشگاه صنعتی امیرکبیر
- دکتر ابراهیم سوزنچی‌کاشانی ، استادیار دانشگاه صنعتی شریف
- حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حمید پارسنیا ، دانشیار دانشگاه تهران
- دکتر کیومرث یزدان‌پناه ، استادیار دانشگاه تهران
- دکتر حسین عیوضلو ، استادیار دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام)و
- خانم دکتر خدیجه ذوالقدر ، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی

در سخنانی به طرح دغدغه‌ها و دیدگاه‌های خود پرداختند.مهم‌ترین محورهای دیدگاه‌های استادان به این شرح است:

- لزوم به‌کارگیری دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها در حوزه‌های تخصصی خود
- ضرورت توجه ویژه به مفهوم «قدرت و تهدید» و توجه به پیامدهای آن
- انتقاد از قطع‌بودن ارتباط دانشگاه با ساختار اداری و برنامه‌ریزی کشور
- انتقاد از مختومه‌شدن برخی طرح‌های کلان علمی در کشور
- لزوم متحول‌کردن ساختار اقتصادی و توجه به اقتصاد دانش‌بنیان
- اهمیت توجه به ظرفیت‌های اسلامی و بومی در موضوع زنان
- پیشنهاد تشکیل شورای ثبات مالی و مرکز تحقیقات نظام مالی اسلامی
- انتقاد از نبود نظارت کافی و لزوم نگاه جامع به قوانین پولی و بانکی

همچنین یکی از حاضران درخصوص وضعیت دانشجویان بورسیه مطالبی را مطرح و نسبت به مشکلات ایجادشده برای این دانشجویان انتقاد کرد. مقام معظم رهبری در پاسخ خاطرنشان کردند: «این درخواست و تظلمی که مطرح شد حتماً باید دنبال و رسیدگی شود و در شبیه این مسائل به وزیر علوم نیز تذکر داده شده است».

در پایان این مراسم، نماز مغرب و عشاء به امامت مقام معظم رهبری اقامه شد و حضاران، روزه خود را همراه ایشان افطار کردند.

خبر

رئیس قوه قضائیه:

تلاش حقیرانه تروریست‌ها، پاسخ کوبنده‌ای خواهد داشت

● **میزان:** رئیس قوه قضائیه، در جلسه‌ای که با حضور جمعی از مسئولان عالی قضائی پیرامون اقدامات داعش در کشور تشکیل شده بود، اقدام اخیر موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در استان دیرالزور با هدف انهدام یکی از مقرهای فرماندهی و مرکز تجمع تروریست‌های تکفیری داعش در مرز سوریه و عراق را ابلاغ‌کننده پیامی روشن برای تروریست‌ها و حامیان منطقه‌ای و بین‌المللی آنها دانست.

آیت‌الله آملی‌لاریجانی، عملیات موشکی لیلۃ‌القدر را نمایش گوشه‌ای از اقتدار دفاعی کشور و توان و عزم جدی جمهوری اسلامی امیدواریم که تروریست‌ها و حامیان بین‌المللی و منطقه‌ای آنها این پیام روشن را به‌درستی دریافت کرده باشند که تلاش حقیرانه‌شان برای ناامن‌سازی کشوری که در منطقه از بالاترین سطح امنیت و ثبات برخوردار است، پاسخ‌های جدی و کوبنده‌ای در پی خواهد داشت و توصیه ما این است که تلاش نکنند با اقدامات‌شان، جمهوری اسلامی را در عرصه دفاعی محک بزنند، زیرا گاهی این محک‌زدن، هزینه‌های بسیار گزافی برایشان خواهد داشت».

او با بیان اینکه ایران به‌عنوان یکی از قربانیان برجسته تروریسم در جهان، همواره سردمدار مبارزه با این پدیده شوم بوده است، افزود: «یکی دیگر از پیام‌های مهم اقدام اخیر برادران مجاهدمان در سپاه، نمایش گوشه‌ای از عزم جدی جمهوری اسلامی در مبارزه با تروریسم بود که همواره مورد تأکید مقام معظم رهبری و سایر مسئولان نظام بوده است».آیت‌الله آملی‌لاریجانی همچنین با اشاره به واکنش‌های مردمی به اقدام موشکی سپاه، هم‌گرایی و هم‌صدایی قشرهای مختلف مردم با دیدگاه‌های گوناگون در حمایت از این اقدام مقتدرانه را ناشی از بصیرت بالای احاد جامعه درباره مسائل مرتبط با امنیت و منافع ملی دانست و گفت: «همگی باید قردردان این نعمت بزرگ باشیم و فراموش نکنیم امروز، اقتدار و امنیت این کشور در گرو حضور مردم، رهنمودهای داهبانه رهبر معظم انقلاب اسلامی و توان دفاعی متکی به ایمان و اخلاص است».

هفدهمین جشنواره بزرگ مرکز خرید نازون

اتومبیل سواری جایزه ویژه

جمعه ۱۷ شهریور ساعت ۱۶:۰۰

نیازون ، بعد از چهارراه کامرانیه ، مرکز خرید نازون

www.naroonshoppingcenter.com